

Kvalita vôd na kúpanie v Európe podľa posledných výročných hodnotení Európskej environmentálnej agentúry (EEA)

- CZ24 News | 13. června 2020

EU: Podľa aktuálneho uverejneného výročného hodnotenia je kvalita vôd v Európe naďalej vysoká. Takmer 85 % lokalít určených na kúpanie monitorovaných v roku 2019 v celej Európe spĺňa tie najvyššie a najprísnejšie normy výbornej kvality vody.

“Pravidelné monitorovanie a posudzovanie vody na kúpanie nám zásadným spôsobom pomáha udržiavať ich už aj tak vysokú kvalitu v celej Európe. Prípadné znečistenie vôd potom môžeme riešiť prijatím účinných opatrení. Čistejšie vody na kúpanie nie sú prospešné len pre naše zdravie a blahobyt, ale aj pre zdravie životného prostredia.”

Výkonný riaditeľ agentúry EEA Hans Bruyninckx

Výsledky, ktoré uverejnila Európska environmentálna agentúra (EEA) a Európska komisia, poskytujú dobrý prehľad o tom, kde môžu plavci nájsť najlepšiu kvalitu vody na kúpanie. Z dôvodov pandémie koronavírusu a reštriktívnych opatrení zavedených v celej Európe sa však verejnosti odporúča vyhľadať aktualizované informácie o bezpečnostných opatreniach v lokalitách určených na kúpanie, ktoré vydávajú miestne a vnútroštátne orgány a prevádzkovatelia pláží. Komisia 13. mája predložila súbor usmernení a odporúčaní, ktoré majú členskými štátom pomôcť postupne zrušiť cestovné obmedzenia a umožniť podnikateľom v cestovnom ruchu, aby po mesiacoch znova otvorili prevádzky v súlade s potrebnými opatreniami na ochranu zdravia.

Komisár pre životné prostredie, oceány a rybárstvo Virginijus **Sinkevičius** povedal: „Čistá voda na kúpanie sa zvyčajne považuje za samozrejmosť, ale v skutočnosti je jedným z európskych kolektívnych úspechov. Je výsledkom usilovnej dlhoročnej práce mnohých ľudí. Aj tohtoročná správa potvrdzuje, že si Európania môžu pri kúpaní v európskych vodách naďalej užívať veľmi vysoké štandardy kvality. Musíme prijať všetky opatrenia, aby to tak aj ostalo.“

Výkonný riaditeľ agentúry EEA Hans **Bruyninckx** doplnil: „Pravidelné monitorovanie a posudzovanie vody na kúpanie nám zásadným spôsobom pomáha udržiavať ich už aj tak vysokú kvalitu v celej Európe. Prípadné znečistenie vôd potom môžeme riešiť prijatím účinných opatrení. Čistejšie vody na kúpanie nie sú prospešné len pre naše zdravie a blahobyt, ale aj pre zdravie životného prostredia.“

Podľa správy splnilo minimálne požiadavky na kvalitu takmer všetkých 22 295 lokalít na kúpanie (21 981 z nich sa nachádzalo v 28 členských štátoch EÚ vrátane Spojeného kráľovstva), ktoré boli sledované minulý rok v celej Európe. Monitorovanie kvality lokalít na kúpanie prebehlo aj v Albánsku a vo Švajčiarsku a ich údaje boli zahrnuté do posúdenia.

Na konkrétnych výsledkoch monitorovania vidno len mierny pokles počtu lokalít v EÚ, ktoré spĺňajú najvyššie normy pre „výbornú“ vodu a minimálne „dostatočné“ požiadavky stanovené v smernici EÚ o vode určenej na kúpanie. 85 % lokalít v celej Európe získalo hodnotenie „výborné“. Minimálne „dostatočné“ požiadavky dosiahlo 95 % lokalít. Zo správy takisto vyplýva, že kvalita pobrežných lokalít na kúpanie je lepšia ako kvalita kúpalísk vo vnútrozemí.

Len 1,3 % zo všetkých lokalít sledovaných v minulom roku získalo hodnotenie „nevyhovujúce“. Tento údaj výrazne nekolíše od roku 2013, keď predstavoval 2 %, čo je dôkazom dlhodobého zlepšenia kvality vody na kúpanie.

Kvalita vody na kúpanie v Európe sa za posledných 40 rokov od zavedenia smernice EÚ o kvalite vody na kúpanie významne zlepšila. Zaviedlo sa ňou účinné monitorovanie a riadenie kvality vody, čo v kombinácii s ďalšími právnymi predpismi EÚ v oblasti životného prostredia, ako je napríklad smernica o čistení komunálnych odpadových vôd (1991), viedlo k tomu, že sa do vody určenej na kúpanie dostáva výrazne menej neupravených alebo len čiastočne upravených komunálnych a priemyselných odpadových vôd. Vďaka tomu čoraz viac lokalít nielen spĺňa minimálne normy kvality, ale zlepšilo kvalitu vody na najvyššiu úroveň. EEA spolu s tohtoročnou správou uverejnila aj [aktuálnu interaktívnu mapu](#) s údajmi o kvalite vody v jednotlivých lokalitách. K dispozícii sú aj [aktualizované správy o jednotlivých krajinách](#) a ďalšie informácie o uplatňovaní smernice.

Komisia chce v najbližších týždňoch začať hodnotenie smernice s cieľom analyzovať, čo sa osvedčilo a čo nie. Na základe tejto analýzy sa rozhodne, či treba prijať ďalšie iniciatívy na zlepšenie fungovania smernice.

Proportion of bathing waters with excellent quality in European countries in 2019

Source: WISE bathing water quality database (data from 2019 annual reports by EU Member States [1](#), Albania and Switzerland).

Súvislosti

Všetky členské štáty EÚ spolu s Albánskom a so Švajčiarskom monitorujú svoje lokality na kúpanie podľa ustanovení smernice EÚ o kvalite vody určenej na kúpanie. Hodnotenie kvality vody na kúpanie podľa smernice o vode určenej na kúpanie sa zakladá na dvoch mikrobiologických parametroch: na obsahu črevných baktérií enterokok a Escherichia coli.

V právnych predpisoch sa uvádza, kedy možno kvalitu vody na kúpanie klasifikovať ako „výbornú“, „dobrú“, „dostatočnú“ alebo „nevyhovujúcu“, v závislosti od úrovni zistených fekálnych baktérií. Ak je kvalita vody klasifikovaná ako nevyhovujúca, mali by členské štáty EÚ podniknúť určité kroky, napr. vydať zákaz kúpania alebo odporúčanie nekúpať sa. Mali by o tom informovať verejnosť a prijať vhodné nápravné opatrenia.

Ludské zdravie aj naďalej ohrozuje znečistenie vôd fekálnymi baktériami, a to najmä ak sa zistí vo vodách na kúpanie. Plávanie vo vode na znečistených plážach alebo v jazerách môže spôsobovať ochorenia. Hlavným zdrojom znečistenia je kanalizácia a odtok vody z poľnohospodárskych podnikov a ornej pôdy. Miera znečistenia sa zvyšuje pri silných dažďoch a záplavách, keď dochádza k pretekaniu kanalizácie a znečistená odtoková voda sa dostáva do riek a morí.